

Nr 125.

Av herr **Andersson, Alfred**, och herr **Anderberg**,
*angående revision av lagen om ekonomiska föreningar
i syfte att bättre tillgodose mindre andelsägares intressen.*

Sedan lagen om ekonomiska föreningar trätt i kraft den 1 januari 1912 har vid upprepade tillfällen frågan om dess revision bragts inför riksdagen. Därvid har frågan om vinnande av större ekonomisk säkerhet stått i förgrunden. Framförda reformkrav hava dock icke vunnit bifall, bl. a. när aktiebolagslagen, varmed lagstiftningen om ekonomiska föreningar angivits sammanhänga, vore föremål för omarbetning.

Emellertid försiggår utvecklingen å föreningsväsendets område med så raska steg, att det synes erforderligt att — utan avbidan å en reform av aktiebolagslagen — söka åstadkomma rättelse av lagstiftningen om ekonomiska föreningar åtminstone i de punkter, där behovet visat sig vara mest trängande.

I viss mån har behovet av revision av gällande föreningslag gjort sig gällande i samband med de olika åtgärder vilka från statsmakternas sida vidtagits för jordbruksnäringens stödjande, i det att numera nästan samtliga jordbrukare, såväl stora som små, tvingats in i ekonomiska föreningar av de mest skilda slag. Det har nämligen härvidlag visat sig en tendens att bestämmanderätten i föreningarna kommer i händerna på ett fåtal personer, i regel kottierier av större andelsägare. Denna tendens kan förklaras därigenom att lagen om ekonomiska föreningar saknar tvingande föreskrift därom att medlem ej må hava mera än en röst, ävensom att val av styrelser och revisorer skall ske med anlitande av proportionell valmetod.

De olägenheter, som för småbrukare äro förknippade med denna lagens ståndpunkt, ha vid olika tillfällen, senast i skrivelse den 30 december 1936, framhållits för statsmakterna. De framförda önskemålen hava emellertid ännu icke beaktats.

Det synes vara ett önskemål av social betydelse att de lagbestämmelser som reglera de ekonomiska föreningarnas verksamhet utformas så, att de i högre grad än hittills taga hänsyn jämväl till de mindre andelsägarnas intressen. Det är möjligt att behovet av dylika bestämmelser gjort sig mest gällande hos jordbrukarnas organisationer, i följd varav det skulle kunna tänkas en speciallagstiftning för dem. Därest detta åter synes olämpligt torde en revision av lagen om ekonomiska föreningar vara erforderlig.

På grund härav får jag hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om lämpligheten av att genom införande av tvingande bestämmelser av innehåll, att medlem i ekonomisk förening ej må äga mera än en röst samt att val av styrelse och revisorer skall äga rum med anlitande av proportionell valmetod eller genom införande av andra bestämmelser i ovan antytt syfte skapa större garantier för att de mindre andelsägarnas intressen bliva bättre tillgodosedda.

Stockholm den 23 januari 1937.

Alfred Andersson.

Rud. Anderberg.
